

ATMP Sverige - vikten av nationell samverkan

Mikael Wiberg,

Ordförande Center for Advanced Medical Products (CAMP)

Professor och överläkare

Umeå universitet & Region Västerbotten

Styrelseledamot Socialstyrelsen

ATMP – starkt växande område globalt

Stora nationella satsningar utomlands stödjer translation och kommersialisering

Några exempel:

- Storbritannien: Cell & Gene Therapy Catapult
- Tyskland: Fraunhofer Institute for Cell Therapy and Immunology IZI
- Nederländerna: Netherlands Center for the Clinical Advancement of Stem Cell and Gene Therapies (NecstGen)
- USA (NC): Wake Forest Institute for Regenerative Medicine (WFIRM)
- Kanada: Centre for Commercialization of Regenerative Medicine (CCRM)

Gemensamma nämnare:

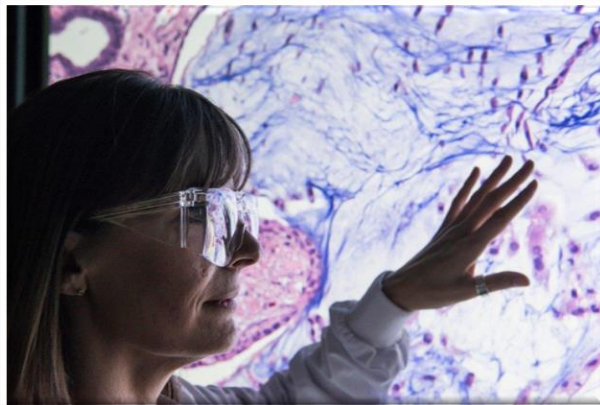
- Investeringar i miljardklassen
- Långsiktiga satsningar
- Fysiska infrastrukturer
- Hundratals specialister
- Samverkan inom "ekosystemet"

Effekter:

- Accelererad utveckling
- Ökat antal kliniska prövningar
- Industriell tillväxt lokalt och nationellt
- Kompetensförsörjning
- Internationell attraktionsförmåga
- Nya effektiva behandlingar

Möjligheter:

- Innebär möjligheter att behandla och bota nya patientgrupper som idag saknar behandling
- Cell- och genterapi är fortfarande i tidig fas men ett framtidsområde för industri, akademi och hälso- och sjukvård

Utmaningar:

- Komplicerad biologi som innebär utmaningar för produktutveckling, produktion och behandling
- Många små patientgrupper kräver nya affärs- och ersättningsmodeller
- Regelverk

Lösning:

- Ett multisektoriellt samarbete med nationell förankring i vården och tillgång till patienter för forskning, kliniska studier och kommersiella samarbeten

Centre for Advanced Medical Products

Nationellt centrum för utveckling av teknologier, processer, tillverkning, logistik och regelverk kring avancerade terapier

www.atmpsweden.se

Övergripande mål:

- **Starkt partnerskap** mellan offentliga och privata aktörer för utveckling av ATMP.
- En nationell **infrastruktur** för att stötta translation
- **FoU-program** kring utmaningar inom utveckling och tillverkning av ATMP.
- **Samverkan & Innovationsmiljön ATMP 2030** kring **systemutmaningar**
- **Kommunikationsplattform** ATMP Sweden.se

Finansiering:

- 8 MSEK/år från Vinnova 2018 – 2023
- ~12 MSEK/år från partners, varav minst 4 MSEK/år från industri

Partnerskap:

- Umeå Univ. koordinator
- 7 sjukvårdsregioner med universitetssjukhus
- Industri
  - 5 stora bolag
  - 20 SMF
- Akademi
  - 7 universitet
- RISE

Bättre anpassat regulatorisk regelverk behövs

- Fokus på enbart kommersiella läkemedel avsedda för den europeiska marknaden leder till regulatorisk undanträngning av andra läkemedel (effektiva licensläkemedel och/eller "off label"-användning) **samt lokalt utvecklade behandlingsalternativ** (sjukhustillverkade ATMP)
- Svårigheter att beräkna effekt och säkerhet skapar osäkerhet som (i kombination med företagens höga priser) försenar och försvårar införandebeslut och ekonomisk prioritering av resurser inom nationell hälso- och sjukvård
- **Svårigheter med tillgång av hälsodata** försvårar användning av bättre anpassade betalningsmodeller för AMTP läkemedel vilket riskerar till fördröjd eller till och med uteblivet tillgängliggörande av potentiellt effektiva behandlingar

Patienten
kommer i
kläm

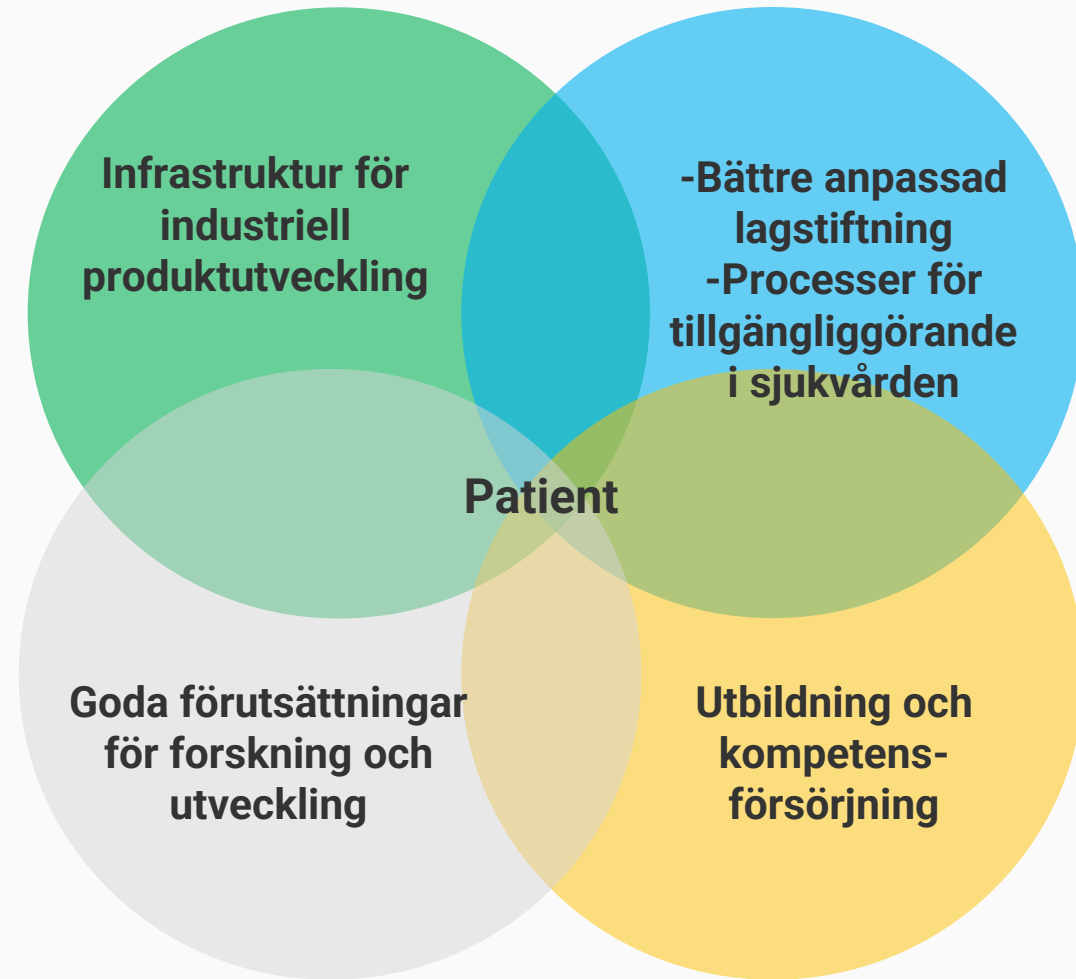
Sammanfattning

Omvärlden springer:

- stora investeringar
- snabb utveckling
- ökande konkurrens

Sverige har goda förutsättningar
om vi kraftsamlar och satsar:

- samarbete mellan aktörer och regioner - inte konkurrens
- skapa, utveckla och för samman de pusselbitar som behövs i ekosystemet
- långsiktighet och uthållighet

TACK